

Länsstyrelsen
Norrbotten

Remiss

1 (3)

Datum
2024-06-14

Diarienummer
6327-2024

Finansdepartementet
fi.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över SOU 2024:24 Ett effektivt straffrättsligt skydd för statliga stöd till företag

Ert diarienummer: Fi2024/00826

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Norrbottens län (Länsstyrelsen) tillstyrker i huvudsak utredningens förslag, med kommentarer nedan.

Länsstyrelsen anser att det är av vikt att det tydligt framgår att regleringen om subventionsbrott och underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar av statliga företagsstöd även omfattar EU-medel som beslutas om av svenska myndigheter.

Länsstyrelsen anser att en stödfunktion för vilka myndigheter som ska underrättas bör tas fram.

Länsstyrelsen anser att Ekobrottsmyndigheten i förekommande fall bör återkoppla till anmälände myndighet vad en brottsanmälan lett till.

Allmänna synpunkter

Enhetlig reglering för statliga stöd/EU-medel

Länsstyrelsen anser att det är nödvändigt med en enhetlig reglering för såväl statliga stöd som för EU-medel som beslutas om av svenska myndigheter, vilket framförs på s. 236 i utredningen. Flertalet stöd som Länsstyrelsen betalar ut utgör en kombination av statliga medel och EU-medel. Det är, för en korrekt tillämpning av den föreslagna lagstiftningen, av vikt att det mycket tydligt framgår att med "statliga stöd" även avses EU-medel som beslutas om av svenska myndigheter eller organisationer.

Länsstyrelsen föreslår därför att lagförslaget i 1 § *lagen om subventionsbrott* förtydligas så att det klart och tydligt framgår att regleringen avser såväl statliga stöd som EU-medel som beslutas om av svenska myndigheter eller organisationer. Även anmälningsskyldigheten som följer av den föreslagna 11 § i *lagen om subventionsbrott* bör enligt länsstyrelsens mening omfatta EU-stöd enligt 1 § samma lag.

Länsstyrelsen föreslår vidare att 1 § *lag om underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar av statliga företagsstöd* förtydligas så att det klart och tydligt framgår att regleringen avser såväl statliga stöd som EU-medel som beslutas om av svenska myndigheter eller organisationer, i enlighet med *lagen om subventionsbrott*.

Stödfunktion för vilka myndigheter/organisationer som ska underrättas om felaktiga utbetalningar av statliga stöd bör tas fram

I utredningen saknas verktyg för att effektivt ta reda på vilka andra myndigheter som ska underrättas i enlighet med *lagen om underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar av statliga företagsstöd*. Länsstyrelsen ser därför en stor risk för att samtliga berörda myndigheter inte kommer underrättas i enlighet med den föreslagna *lagen*. Länsstyrelsen lämnar nedan förslag för att möjliggöra en effektiv tillämpning av lagstiftningen, så att den uppfyller sitt ändamål.

En gemensam databas

Länsstyrelsen anser, i första hand, i enlighet med av Statskontoret tidigare lämnat förslag (se SOU 2024:24 s. 80), att en gemensam databas över statliga stöd bör skapas. Skälen för detta är följande.

En gemensam databas över statliga stöd är nödvändig för att underrättelseskyldiga myndigheter rent praktiskt, och effektivt, ska kunna ta reda på vilka myndigheter som bör underrättas om eventuella felaktigheter kopplade till statliga stöd. Om en gemensam databas inte tas fram ser Länsstyrelsen en risk för att samtliga myndigheter inte underrättas i enlighet med lagförslaget. En gemensam databas skulle också avsevärt minska den arbetstid som Länsstyrelsen annars ser skulle komma att påverka verksamheten. Utan genomförandet av en gemensam databas, ser Länsstyrelsen också en risk att uppdraget prioriteras bort av verksamheterna och att ändamålet med lagstiftningen därmed inte kommer uppfyllas.

Detta särskilt med beaktande av att utredningen inte föreslår ytterligare resurser till de underrättande myndigheterna.

Alternativa lösningar

I andra hand föreslår Länsstyrelsen följande, till en gemensam databas alternativa, lösningar.

Ett tillägg till lagen om underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar av statliga företagsstöd - som direkt anger vilka myndigheter som ska underrättas om en eventuell oegentlighet. En annan lösning kan vara att lagen istället namnger en eller ett fåtal myndigheter som mottagande av underrättelserna och som då får fungera som samordnande organisationer. Ett liknande förfarande finns som exempel i 1 kap. 12 § förordningen (2022:1379) om förvaltning av program för vissa EU-fonder. Där framgår det att vid rapportering av oriktigheter enligt artikel 69.12 i förordning (EU) 2021/1060 ska även underrättelser om innehållet sändas till Ekobrottsmyndigheten och Ekonomistyrningsverket. En sådan reglering avseende underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar av företagsstöd skulle möjliggöra en mer effektiv hantering av underrättelserna. Det skulle även innebära att bestämmelsen som reglerar vilka myndigheter som omfattas av lagen inte behöver uppdateras vid varje tillfälle en ny stödgivande myndighet tillkommer eller bortfaller.

Ekobrottsmyndigheten bör återkoppla

Länsstyrelsen anser att Ekobrottsmyndigheten i förekommande fall bör återkoppla till anmälade myndighet vad en brottsanmälan lett till, i likhet med det förslag som lagts fram i SOU 2024:22 *Anmälningsskyldighet vid misstänkt brottslighet med EU-medel*, s. 527. Länsstyrelsen delar uppfattningen som framgår av nämnda utredning om att återkopplingen inte behöver lagfästas; men det kan vara fördelaktigt att även i förarbeten till den lagstiftning som föreslås i den aktuella utredningen påtala detsamma.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövdingen Lotta Finstorp med juristen Åsa Sköld som föredragande. I den slutliga handläggningen har också chefsjuristen Jenny Blom medverkat.